

4. Солтис Д. Поєднання тематичних та психологічних елементів романтизму в поезіях Т. Шевченка // Вісник Академії адвокатури України. – 2014. – Том 11. – № 1. – С. 10–17.

5. Ходанович В. Організаційно-правове забезпечення діяльності спецслужб окремих країн Європи з протидії злочинам проти основ національної безпеки// Вісник Академії адвокатури України. – 2018. – Том 15. – № 1–2. – С. 106–115.

Асауленко Анастасія Романівна,
курсант навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: завідувач кафедри
юридичного документознавства навчально-
наукового інституту № 1 Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
філологічних наук, доцент *Стратулат Н. В.*

МОВНА СИТУАЦІЯ НА ЧЕРКАЩИНІ (ЗАХОДИ ЩОДО ВИКОРІНЕННЯ СУРЖИКУ)

Мовна ситуація в Україні на сьогодні склалася така, що проблема ліквідування суржика є вкрай актуальною. Оскільки питання мовлення користувачів будь якої мови, зокрема української, залежить від мовного оточення, і правильність (дотримання мовних норм) відображає набуту мовну грамотність, то хотілося б розказати, як і в моєму рідному місті вболівають за «справжність» нашого українського слова.

Зрозуміло, що спілкування суржиком значно спотворює мовлення населення, і зокрема мовлення мешканців міста Черкаси. За статистикою в цьому місці розмовляють близько 64 % українською мовою, з них – більша половина тих, хто розмовляє суржиком [1]. Останнім часом здійснюються різні заходи для покращення мовної і мовленнєвої грамотностей, і тут не обійшлося без активістів, які організують та проводять ці заходи.

Так, цікавою стала новина для тих, хто хоче навчитися розмовляти українською мовою без суржика: Максим Тимчій, мешканець цього міста, придумав, як побороти суржик. Він презентував лінгвістико-культурологічний мобільний додаток «Р.І.Д».

З допомогою цієї програми усім зацікавленим буде легко і швидко виключити зі своєї мови суржик. Метою проекту є популяризація української культури та слова. Проект, як Максим Тимчій цілковито волонтерський. І нині команда тих,

хто постійно працює над мобільною новинкою, нараховує близько 10 людей. Автор мобільного додатку, який «вбиває» суржик зізнається, що їх команда завжди відкрита новим знайомствам та ініціативності [2].

Хотілося б звернути також увагу на те, що у вересні 2011 року у трьох студентів Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького – Анни Іваненко, Оксани Краснощок та Валерії Ігнатової виникла ідея проекту «Навіщо мові бур'яни?». Як розповідала Анна, то ця ідея до них прийшла після того, як вони побачили рекламні плакати в громадському транспорті щодо краси мовлення у Львові. І вирішили, що Черкаси нічим не гірші й також розмістили в своєму місті соціальну рекламу. Активісти наголошують, що варто звертати увагу на культуру мовлення, і нині мало людей про це знають. Багато людей помиляються, бо просто не знають, як про це сказати більш правильно.

Дівчата самостійно шукають матеріал та втілюють свої ідеї у життя. А також оформили близько 10 різновидів мовних плакатів. Половина з них містить афоризми про культуру мовлення, інша половина – вирази, у яких черкаські найчастіше роблять помилки. Наразі зі 150 плакатів організатори розмістили вже половину. Більшість черкащан, що побачили плакати схвально поставилися до цього проекту. Жителі Черкас вважають, що у будь-якому випадку «Навіщо мові бур'яни?» ефективно вплине на культуру мовлення мешканців міста [3].

Приємністю є й те, що на Черкащині і школярі долучаються до мовного питання. Так, вони за своєю ініціативою створили 20 аудіолекцій для того, щоб молодь вчилася на прикладі своїх однолітків розмовляти без суржику. Кожна лекція триває по 5 хвилин, де школярі розповідають про те, як наголошувати слова і вчать правильному лексичному вживанню. Їх транслюють по радіо у школах під час перерв, а також у торговельних центрах. Перш ніж записати аудіолекцію, школярі ретельно готуються, читають посібники з виданням різних дослідників мови, консультуються із вчителями.

Школярка місцевої гімназії Дар'я Коганова наголошує на тому, що радіуроки – це важливо, оскільки у такий спосіб краще запам'ятовуються слова. Наприклад, говорять слово «здача», а українською правильно «решта», на «мусор» краще називати «сміття» [4].

Отже, на сьогодні, не зважаючи на те, що питання суржику є проблемне, як бачимо існують шляхи його вирішення, і ті, які

йдуть цими шляхами. Різні верстви населення (як молодь, так і зріле покоління) активно долучаються до мовного питання. Будемо сподіватися, що старання цих активістів-мовознавців, які дбають про чистоту нашого мовлення, стануть у пригоді всім, хто не байдужий до своєї рідної мови.

Список використаних джерел

1. Ділове спілкування та культура мовлення. Навчальний посібник. Пантелюк М.І.
2. Українська мова: культура мовлення медика: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Г.Г. Кисіль, О.Ф. Черногуз.
3. <http://pravda.press/news/society/yakoju-movoju-spilkuuyutsya-v-regionakh-ukrainy--26894/>.
4. <https://umoloda.kyiv.ua/number/3098/2006/107291/>.
5. <https://www.radiosvoboda.org/a/24340799.html>.
6. <http://zmi.ck.ua/sotsium/u-cherkasah-uchn-vzylisya-borotisya-z-surjikom-vdeo.html>.

Бабенко Вікторія Вікторівна,

курсант навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри
юридичного документознавства навчально-
наукового інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ, кандидат філологічних наук,
доцент ***Клименченко С. Д.***

ЗАПОЗИЧЕНА ЛЕКСИКА ЯК ЗАСІБ НАЙМЕНУВАННЯ ПРАВНИЧИХ ПОНЯТЬ

Мова віддзеркалює навколишній та внутрішній (душевний) світ людини, її життєвий досвід, є результатом пізнання. Вона не тільки репрезентує реальність, але й сприяє нагромадженню знань та думок. Стан мови сьогодні – це наслідок її довготривалого розвитку під впливом різноманітних факторів, які тісно поєднуються в мовній ситуації того чи іншого суспільства.

Лексика будь-якої мови світу утворена в процесі її історичного розвитку та збагачена словами іншомовного походження. Відповідно, українська мова – це результат багатовікової історії, на кожному етапі якого відбувалося насичення мови запозиченими словами.

Походження і розвиток української юридичної термінології тісно пов'язані з витоками та історією